

อาคันตังษ์ ทรง จุก เทียนเครื่องนมัสการ
ทรง คัดแล้ว ขุน ส่า รว บวร จง กรมพระอา
ลักษณ อาน ประ ภาศ ขบแล้ว พระสงฆ์ สวด
พระ พุทธ มนต์ สักก ปรีติ ต่อไป เมื่อ พระสงฆ์
สวด มนต์ ขบ แล้ว ถวาย ธิเรก ถวาย พระ พร ลา
ถลันไป เส็จ ขึ้น ๕ ทุ่ม เศษ

วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน เป็น มงคลกิติ
ซึ่ง คล้ายกับ วันพระ บรม มหา ราชาภิเศก แต่ง
พระ บาท สมเด็จ พระ เจ้า อยู่หัว ของ เรา เวลา
เช้า ๒ โมง ย่ำ เทียง ย่ำ ๔ โมง กรม ทวาร ยก
ทหาร เรือ ไท่ ยิง สละศู ความ ขวรม เนียม

เวลาเช้า ๕ โมง พระ บาท สมเด็จ พระ
เจ้า อยู่หัว เส็จ ออก ทรง ประ เคนอาหาร บิน ทักษา
พระ สงฆ์ ๓ สวด มนต์ เมื่อ คั้น น รัช พระ ราช
ทาน ฉับ ตำรับ ที่ พระ สงฆ์ ฉับ นั้น เป็น ของ หลวง
๑ เครื่อง ของ สมเด็จ พระ นาง เจ้า พระ บรม ราช
เทวี ๑ เครื่อง ของ พระ นาง เจ้า พระ วร ราช เทวี
๑ เครื่อง นอก นั้น เป็น ของ พระ บรม วงษา นุ วงษ์
ย้าย ใน จัก มา ถวาย พระ องค์ ละ ที่ พระ สงฆ์
นั้น แล้ว ทรง ประ เคน ของ ไทย ขวรม แก่ กรม พระ
ยว เรศ วิชา ลง กรม ไพร คไ้ พระ บรม วงษา นุ
วงษ์ ย้าย ใน ถวาย ไทย ขวรม พระ สงฆ์ นอก นั้น ทั้ง
๒๘ รูป แล้ว มี การ บูชา เทพย คา แล อาน
กุญ ฎี สึง เวย กล่อม พระ มหา เสวตร ฉัตร เมล เวียน
เทียน สม โภช เหมือน วัน ที่ ส่วง มา แล้ว เส็จ ขึ้น
ย่ำ ๒ โมง เศษ

เวลา ย่ำ ๔ โมง พระ บรม วงษา นุ วงษ์
เสนา บัคี ข้า ราช การ ฎี ใหญ่ ฎี น้อย เป็น อัน มาก

ได้ ประ ชุม พร้อม กัน ใน พระ ที่นั่ง อนันต สมา คม
ตาม พระ ราช บัญ ญัตติ เครื่อง อิศริยาภรณ์ จด
จอม เกด้า เวลา ย่ำ ๔ โมง ๕๐ นาที
พระ บาท สมเด็จ พระ เจ้า อยู่หัว เส็จ ออก ทรง
พระ ทวาร พระ ที่นั่ง บรม พิ มาน ประ ทับ เทนือ พระ
ที่ หัง โอรน พนังงาน ประ โคม มโหระ อึก แทร ฝรั่ง
แทร ทหาร ตาม ขวรม เนียม ท่าน เสนา บัคี แล ข้า ราช
การ ฎี ใหญ่ ฎี น้อย เข้า มา ถวาย คำ นัย แล้ว ยืน เลา
ทูล ของ ฎี พระ บาท ตาม ทำ แหน่ง

พระ บาท สมเด็จ พระ เจ้า อยู่หัว มี พระ
บรม ราช โองการ ไปรค เกด้า ให้ พระ เจ้า ขวร
วงษ์ เอง พระ องค์ เจ้า นั้น ท วัน เข้า ไป นำ พระ ที่นั่ง
ทรง สรวม ครวเครื่อง อิศริยาภรณ์ ที่ ติย จด จอม เกด้า
พระ ราช ทาน แล้ว พระ ราช ทาน เครื่อง อิศริยาภรณ์
ที่ ติย จด จอม เกด้า แก่ ข้า ราช การ อึก ๔ ท่าน
คือ ๑ พระ ยา เท เวศร วงษ์ วิวัณณ์ ๒ พระ
ยา วุฒิ การ บัคี ๓ พระ ยา พิ พิ โภ โภ โส วรรณ
๔ พระ ยา ศิว สุนทร โวหาร ท่าน ทั้ง ๔ นี้ ทรง
สรวม เครื่อง อิศริยาภรณ์ พระ ราช ทาน เหมือน กัน
แล้ว ไปรค เกด้า พระ ราช ทาน สคาร์ ท ติย จด
จอม เกด้า วิเศษ แก่ พระ ขวร วงษ์ เอง พระ องค์ เจ้า
ปลฤษ ฎางค์ เมื่อ เส็จ แล้ว มี พระ ราช คำ รัส
พระ ราช ทาน พร แก่ พระ บรม วงษา นุ วงษ์ แล ข้า
ราช การ บันดา ซึ่ง ไค่ รับ พระ ราช ทาน เครื่อง
อิสริยาภรณ์ ทั้ง เก่า ใหม่ แล้ว เส็จ ขึ้น พระ ที่นั่ง
คิ วา ไลย มหา ปรา สาท ทรง จุก ขู ฎี เทียน ถวาย บัง
คม พระ บรม รูป พระ บาท สมเด็จ พระ เจ้า อยู่หัว ทั้ง
๔ รัชกาล ซึ่ง ส่วง มา นี้ แล้ว พระ บรม วงษา นุ วงษ์
ข้า ราช การ ฎี ไค่ ถวาย บัง คม พระ บรม รูป โดย ลำ คับ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จประทับอยู่
ณ พระบรมวงษานุวงศ์แลข้าราชการถวายบังคม
พระบรมรูปแล้ว เสด็จขึ้นบ่าย ๕ โมงเศษ
เวลาค่ำได้มีการสวมมงคลในพระที่นั่ง
อนันตสมาคมพระสงฆ์ ๓๐ รูป มีพระบรม
วโรคมเป็นประธานสงฆ์ การอื่น ๆ มี
เหมือนวันที่ล่วงมาแล้ว โปรดให้สมเด็จพระ
บรมโอรสาธิราชเสด็จออกในที่นี้

วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน เวลาเช้า
พระสงฆ์ได้รับพระราชทานฉันแลมีการสมโภช
พระมหาเศวตฉัตร เครื่องศิริราชูประโภค
อย่างวันที่กล่าวมาแล้ว โปรดให้สมเด็จพระ
บรมโอรสาธิราชเสด็จออกเหมือนกัน เป็นเสร็จ
พระราชพิธีฉัตรมงคลเท่านี้

เทศนามหาชาติแลอริยสัจ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรง
พระราชดำริที่ว่า การเทศนามหาชาติ เป็น
ธรรมเนียมมีมาแต่ก่อน นัยว่าเป็นการ
พระราชกุศลอย่างหนึ่ง เมื่อถึงฤดูออกพรรษา
แล้ว เคยมีในพระบรมมหาราชวังในเดือน ๑๒
กลางเดือนข้างแรมข้าง แต่ในสองสาม
ปีนี้ได้มีเทศนามหาชาติไม่ ครั้นนี้เป็นเวลา
ว่างราชการแลประจวบสมัยที่เคยมีมหาชาติ
สมควรที่จะมีเทศนามหาชาติที่พระราชวังบาง
ยอน ให้เป็นที่น่าสนใจความเลื่อมใส แล
เป็นการครึกครื้น สนุกสนานด้วย จึงมีพระ
บรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพนักงานจัด
การที่จะมีเทศนามหาชาติที่พระที่นั่งวโรภาศ

พิमान ผูกต้นไม้ตั้งธรรมาสน์ใต้ต้นไม้
ข้างผนังด้านเหนือธรรมาสน์หนึ่ง คำนวณ
สำหรับเทศน์ช้อนกันธรรมาสน์หนึ่ง ตั้งมาคม
รองกระเบระถม ตั้งพานรองหม้อแพรว
คอกมลิ พวงมณีภาค เข้าสรว เข้าคอก
แลพานแก้วเครื่องนมัสการ ตั้งพานพุ่มเชิง
เทียน ต้นไม้ทองเงินหมากพนมโคมเวียน
กรงนกหม้อปลา ฉัตรคอกแก้ว กระถาง
ต้นไม้โคมไขลาน แลโคมแพริ แลหม้อเป็นเครื่อง
สักการ เรียงสองแถว มีชั้นสาคร ชิงน้ำ
สำหรับตักเทียนทำน้ำมนต์คาถาพัน แลตั้ง
โต๊ะเครื่องบูชาภัณฑ์เทศนามโไตร แพรแล
เครื่องบริกขารแลภัณฑ์ต่าง ๆ กับเงินเป็น
จุกยี่จ้ยมูลค่าเทียน ๑๐ ทำสิ่ง ตั้งอาสน์
สงฆ์ข้างด้านตะวันตกที่ประทับอยู่ ด้านตะวันออก
ที่หน้าพระที่นั่งวโรภาศพิमानในสนามหญ้า มี
เรือนคถิงสำหรับบูชาพระมหาชาติสองเรือน
โปรดเกล้าฯ ให้พระบรมวงษานุวงศ์แลข้าราชการ
การฝ่ายใน จัดของเครื่องบริโภคคาวหวาน
มีปลาแห้งปลาข่างแลขนมต่าง ๆ เป็นต้น ถวาย
พระสงฆ์ที่จะมาถวายเทศนาทุกภัณฑ์เทศนา
นี้โปรดเกล้าฯ ให้แบ่งมีเป็น ๕ วันรวมทั้งคาถา
พันแลจตุราริยสัจด้วย เพื่อจะได้ทรง
สภยตลอดทุกภัณฑ์ รวมเป็นเทศนา ๕ วัน เป็น
คาถาพัน ๒ ภัณฑ์ มหาชาติ ๑๓ ภัณฑ์
มหาชาติช้อน ๓ ภัณฑ์ จตุราริยสัจ ๔ ภัณฑ์
รวมทั้งหมกเป็น ๒๒ ภัณฑ์

วันที่ ๔ พฤศจิกายนรัตนโกสินทร
ศักราช ๑๑๘ เวลาทุ่มเศษ พระบาทสมเด็จพระ